

який прибув на виклик за фактом спричинення особі тілесних ушкоджень про те, що трапилося, називає певну особу і згодом помирає, не приходячи до свідомості, лікар може припустити і згодом дати свідчення про те, що потерпілий перед смертю назвав особу, яка заподіяла йому ці ушкодження, що є досить суб'єктивним, оскільки потерпілий міг перед смертю назвати особу, яка йому близька і яку він у цей момент жадав бачити (3).

У вітчизняному кримінальному процесі формальна теорія оцінки доказів із розвитком права змінюється теорією вільної оцінки доказів, що адаптувалася та розвивається в сучасному доказовому праві. Історично відбувся перехід від сприйняття доказів як засобів доказування у спорах приватного характеру до сучасного розуміння доказів як засобів відстоювання інтересів сторін у кримінально-процесуальному спорі.

Література

1. Давидова Д.В. Докази та їх джерела: окремі питання теоретичного та легального визначення. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. 2014. № 4. С. 107-116.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Тацій В.Я. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. URL : <http://westudents.com.ua/glavy/63513>.

Вікторія Вікторівна Панасенко – студентка III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Марина Олександрівна Колесник** – старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ: ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день однією з глобальних проблем сучасного світу є торгівля людьми. Цей транснаціональний злочинний бізнес за даними міжнародних організацій є третім найприбутковішим діянням у світі після контрабанди наркотиків та зброї. У більшості країн торгівля людьми перебуває поза законом як сектор «тіньової» економіки. Незважаючи на економічний, соціальний та культурний розвиток країн, зазначена проблема охопила практично всі регіони світу, не виключенням є і Україна.

Серед науковців вітчизняного права, що досліджували дану проблему, були О. Бандурка, Н. Гуторова, І. Карпець, Г. Кохан, В. Куц, К. Левченко, Я. Лизогуб, А. Орлеан, В. Панов та інші.

Торгівля людьми існує з давніх часів і має глибоке історичне коріння, яке тісно пов'язане з рабством та работоргівлею. Як різновид бізнесу цей вид злочинної діяльності виник з моменту встановлення товарно-грошових відносин і зберігся до наших днів, змінюючи та вдосконалюючи свої форми (1). Предметом торгівлі може бути будь-яка особа незалежно від віку та статі: чоловіки – з метою експлуатації праці, діти – з метою використання у жебрацтві, комерційного усиновлення, експлуатації в проституції і порнобізнесі, будь-які особи – для вилучення та трансплантації органів тощо. Торгівля жінками з метою примусового використання в проституції є лише складовою частиною торгівлі людьми. За оцінками експертів 1-2 млн. людей щорічно стають жертвами так званого сучасного «рабства». Наприкінці ХХ сторіччя з його проявами зіткнулась і наша країна.

На даний час торгівля людьми для нашої держави залишається значною проблемою і попри активні зусилля уряду країна поки не відповідає мінімальним стандартам подолання цієї проблеми. Держсекретар США Майк Помпео, представляючи звіт 2019 року «Про торгівлю людьми», зазначив, що «торгівля людьми – це пляма на людстві. Ми засуджуємо її, бо це – грубе порушення невід'ємних прав людини. Кожна людина будь-де має глибинну, притаманну їй рівноправну гідність» (2).

Однією з причин, що гальмує вирішення проблеми торгівлі людьми, є неефективне покарання судами винних у цих злочинах. Дійсно, це ускладнює боротьбу з даним видом злочинної діяльності, адже більшості засуджених за торгівлю людьми вдається уникнути ув'язнення через м'які вироки та можливу корупцію.

По-друге, якщо взяти до уваги звіт Держдепу США «Про торгівлю людьми», зокрема щодо України, то ускладнює вирішення питання сучасного рабства й російська агресія. З територій, що знаходяться під контролем Російської Федерації, надходять повідомлення про викрадення жінок та дівчат для сексуального та трудового рабства як в Україні, так і в Росії. Здебільшого жертвами ставали переселенці через своє скрутне економічне становище. Також наші співвітчизники ставали жертвами трудового рабства на територіях, непідконтрольних урядові, через викрадення, тортури тощо (2). За даними міжнародних організацій після початку конфлікту демографічні показники жертв торгівлі людьми з України змінились (1) – ними більше стають мешканці міст, молодь та чоловіки. Наразі Україна перебуває на 49-й позиції зі 167 країн світу в рейтингу поширеності сучасного рабства.

Негативний вплив від торгівлі людьми полягає у поширенні венеричних захворювань, синдрому набутого імунodefіциту, формуванні моральної деградації та відчуженості особистості, у втраті родинних зв'язків, руйнуванні суспільної моралі, «звиканні» громадської свідомості до негативного явища, а також поширенні депресивних синдромів та суїцидальних випадків, зростанні агресивності та жорстокості (1).

Проте в Україні є і позитивні фактори, до яких можна віднести внесення законодавчих змін, які дозволили збільшити фінансування, необхідне для реалізації Національного плану дій щодо протидії торгівлі людьми; розслідування випадків примусової праці; визнання жертв та навчання чиновників (2). Ще одним суттєвим кроком було внесення змін до Кримінального кодексу України у вересні 2018 року, які привели визначення поняття торгівлі людьми майже у повну відповідність до вимог Європейської конвенції. Також можна відзначити і прогрес у навчанні суддів, посадовців, захисті жертв. За даними Національної поліції за останні півроку відкрили 188 кримінальних проваджень щодо торгівлі людьми.

Безумовно, торгівля людьми є чи не найгострішою транснаціональною проблемою. Злочинність даного виду грубо порушує права людини на життя, гідність і безпеку, на справедливі та сприятливі умови праці, охорону здоров'я та рівність, тому вкрай важливо вживати всіх необхідних заходів для її подолання як на національному, так і міжнародному рівні.

Література

1. Казначеев Д.Г. Историчні аспекти торгівлі людьми. *Право і суспільство*. 2012. № 1. С. 13-16.
2. TIP. Report Narratives. 2019. T-Z. Special Case. С. 475-478. URL : <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/06/2019-TIP-Report-Narratives-T-ZSpecial-Case.pdf>.

Анастасія Андріївна Славко – студентка III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Віктор Миколайович Кисельов** – старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

СУДОВО-ТЕХНІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ДОКУМЕНТІВ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ

Розслідування у кримінальному судочинстві – це діяльність, суть якої у значній мірі складається з роботи з людьми, але не менш значну її частину складає робота з документами. Найбільш важливе значення